

Megjelen minden
vasárnapon.

Kiadóhivatal:
Plattz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagy-Becskereken, hova az elő-
fizetési pénzek és iktatási díjak
küldendők.

TORONTÁL.

Vegyestartalmu hetilap. — A vármegye közlönye.

Előfizetési árak:

Egész evre 6 frt — kr.
Fél evre 3 frt — kr.
Negyed evre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések és mellékletek minden nyelven vetettek fel a
kiadóhivatalban. Keretik az iktatási díjakat az iktatmányokkal
együtt legelőbb péntek ügig beküldeni, mivel azok különben
sikertelenek nem vehetnek.

Magan hirdetések: A 3-hasabos garmondos első hirdetésnél
3 kr., többzórinnél 4 kr., Kincstári illetek minden egyes beigta-
tásért 30 kr.

Hivatalos hirdetések: A nagyv. m. kir. belügyminiszterium
határozata értelmében a hivatalos hirdetések nemzeti és kö-
zönségi oktatásának szabási díja 1875. év első napjától kezdve
következőleg állapított meg:

100 szög egyszer közlve és egy a hirdetés igazoló lap	frt 1.67
200	2.67
300	3.67

és így tovább minden megkezdett 100 szögért 1 trttal több.

Alkült kiadóhivatalnak van szerencsése, a tek. szögábró-
hivataloknak, közönségnek és magán hirdetőknök tudára ann-
nyogy nem helyből hirdetések csak akkor vehetnek fel legyennek
bar azok hivatalos vagy magán hirdetések, ha a hirdetési díjat
az ill. közösi tarifa szerint a hirdetéssel együtt beadják, vagy
pedig kötelezik magukat, a kiadóhivatal által utóbb megjelölt
arútt nyugtat és támpeldányt a postán mindenkor kiválni.
A „Torontál” kiadóhivatala.

A vasárnapi munkaszünet.

Néhány hét múlva vasárnaponként minden
munka szünetelni fog, július hó 15-én életbe
fog lépni a vasárnapi munkaszünetről szóló
1891. évi XIII. t. cz., melynek 1. §-a,
mint czíme is mutatja, a vasárnapi munkát
be fogja tiltani.

Ez nagyon szép és nemes, mert a mun-
kás 6 napi munka után pihenést kíván, ha
a munkás 6 napig fárad, szüksége van egy
napi pihenésre. Hiába, ha valakinek a test-
alkata bárminő erős, bárminő edzett is, a
folytonos erőltetés által elgyengül, a tulter-
heltetés által előbb-utóbb végleg elgyöngül
és erőtlenné válik.

Erre a törvényre szükség volt, nemes
intézkedést foglal magában, de tulszigoruan
lett megteremtve, mert vannak iparágak,
melyek a munkaszünetelés által esorbát
szenvednek, sőt a nagy közönségre nézve
sem előnyös az általános munkaszünetelés.
Hanem szerencsére, nevezett törvény bir
egy paragrafussal, a mely a kereskedelmi
minisztert felhatalmazza, hogy ott, a hol az
iparügy vagy a közönség érdeke kivételeket
kíván, az rendeleti uton korlátozható, s en-
nélfogva ily kivételes esetekben a munka-
szünet rendelet utján hatályon kívül he-
lyezhető.

Erre a paragrafusra nagy szükség volt,
mert a nélkül amilyen üdvös szerepre van
is hivatva nevezett törvény, ép oly káros

lenne egy az iparra nézve mint a közön-
ségre.

A kereskedelemügyi miniszter akar is
élni e törvény adta jogaival és megállapi-
totta már azon kivételeket, melyeket a ke-
reskedelmi és iparkamarákkal véleményadás
végett megismertetett, csak hogy e kivétele-
ket ígérő rendeletmintá sem felel meg tel-
jesen a kívánalmaknak, jobban mondva az
iparügy és a közönség érdekeinek.

Nem czélunk e törvényt vagy e rendelet
egyes pontjait politikai bonczkés alá venni
és politikai szempontból kifogásolni, csak
gyakorlati szempontból, az iparügy és a köz-
önség érdekében akarjuk véleményünket
elmondani.

Vannak iparágak, melyek élelmiszerek,
minden emberre nézve fontos és nélkülöz-
hetetlen élelmiszerek előállítására vannak
hivatva, minő a mészáros-ipar, a hentes-ipar,
a sütő-ipar stb. Ezek mind olyan iparezik-
kek, a melyek csak akkor élvezhetők a
maguk jóságában, minden az emberi testre
nézve káros utóhatás nélkül, ha az előállítá-
si napon fogyasztatnak el, akkor, a mikor
az élelmezésre előállított czikk egészen friss.
Ilyen az élelmezésre előállított iparezikkek
feldolgozását nem volna szabad és nem is
tanácsos időhöz kötni, mert ezek ugyis csak
néhány órára veszik igénybe a munkaerőt,
és annak előállítási ideje, vagy árusítása a
helyi viszonyoktól függő időhöz van kötve,
ezeknek általában nem lehet az egész or-
szágra érvényes időt meghatározni.

Ezek előállítására és elárúsítására a helyi
viszonyokhoz, a fogyasztó közönség külön-
féle életviszonyaihoz van kötve és épen
ezért nem lehet általában meghatározni hogy a
vasárnap melyik órájáig legyenek előállít-
hatók és elárúsíthatók. Ezeknél nem kellene
meghatározni, hogy meddig, hanem hogy a
vasárnap hány órájában állíthatók elő és
árusíthatók el, természetesen itt tekintettel
kell lenni a törvény czéljára és ugy az an-
nak megfelelő maximumot kell meghatározni.

Igy van ez azon iparoknál is, a hol az
üzem félbeszakítása lehetetlen. Itt sem lehet
megállapítani, hogy „meddig”, mert az olyan
iparoknál a körülmény, az idő s egyéb ter-
mészeti viszonyok játszanak szerepet, s en-
nélfogva ezeknél is legezelszerűbb egy álta-
lános maximumot meghatározni.

A vasárnapi munkaszünet, különösen a
vasárnapi hetivásárookra és ebből kifolyólag
a fogyasztó közönség és árusítókra nézve
kíván korlátozást, sőt az egész vasárnap
delelőttre kivételt, mert egy ily vasárnapi
hetivásár nemcsak annak a helységnek, ha-
nem az egész vidéknek legfontosabb keres-
kedelmi ideje s tényezője. A fogyasztó köz-
önség legnagyobb része csak vasárnap
szerezheti be szükségleteit, az iparos, a
termelő gazda csak akkor ér rá készítmé-
nyeit vagy terményeit piacra bocsátani,
akkor ad el és vesz és ezáltal jő létre a
kereskedelem, de ha ez idő szük határok
közé van szoritva, akkor azt anyagi hátrány
nélkül lehetetlen elképzelní és kereskedel-

A TORONTÁL TÁRCZÁJA.

A magyar ifjusághoz.

„Fiuk, az Isten áldjon meg!”
Most már érzem a tavaszt,
Mely fán rügyet és virágot,
Szívben új érzést fakaszt.
Virágos a nemzet fája,
Ti vagytok virágai;
Magyarország Isten kertje,
Meg is fogja áldani.

„Fiuk, az Isten áldjon meg!”
Féltem már, hogy megfagyunk;
Sziünk szinte oly hideg lett,
Mint számítgató agyunk.
— Mult egeről fény-örömben
Ezer csillag néz le ránk:
Honszerelmünk szent tűzében
Hogy megint fellángolánk.

„Fiuk, az Isten áldjon meg!”
Kérdezzük meg a Regét:
Apáinknak, elejünknek
Ős időkben mit regélt?
Mit sohajta szive-szája,
Tündér álma mit remélt?
— Örök áldást e hazára,
Szébb jövőre jobb reményt!

„Fiuk, az Isten áldjon meg!”
Tépelődtem hitlenül,

Hogy ész, erő, tett, imádság
Közöny árján elmerül
— Lobogótok büszkén lobog,
Hirdet ujult ős hitet;
En nemzetem! szebb jövődben
Jobb reménnyel már biszek.

„Fiuk, az Isten áldjon meg!”
Nem szabad megállani.
Eljön a nyár, felleginknek
Csattognak villámai.
Törhet reánk száz ellenség,
Négy égtájról vész vihar;
Velünk lesz az áldó Isten:
Nem veszhet el a magyar!

Dr. Kis Sándor.

Mindennapi tragédia.

Egy rendkívül fanyar ábrázatu öreg ur
beszélte el nekem a minap ezt a történetet,
a vidagotér aszfaltján, egy nagy korsó pil-
seni sör mellett.

Ha jól emlékszem, előbb a tavaszról kezd-
tünk diskurálni, a mikor én hirtelen, egy
merész ugrással a szerelemre tértem át.

Az öreg egy nagyot hörgentett s aztán a
lehetőleg még fanyarabb ábrázattal így szólt:

— Ejh, hagyjuk azt, öcsém! Ne beszéljen
előttem a szerelemről! Roppantul fájdalmas
hurt penget meg, a mely mindannyiszor
fölkavarja egész valómat, valahányszor reá
gondolok. Épen azért nagy figyelemmel ke-
rülök mindent, a mi reá emlékeztetne. A

színházaknak még a táját is kerülöm, hang-
versenybe sohasem megyek, balletről, czír-
kusztól meg épenséggel nem is olvasok sem-
mit. . . . Itt vagyok nap-nap mellett. Ez
az egyedüli szórakozásom. A pilzeni sör
mellett nem tenyész a szerelem. Kizárják
egymást! . . . Hej! ha egész életemben ezt
ittam volna!

Sohajtott, aztán a Duna felé fordulva, bu-
san folytatta:

— Hanem hát fiatal voltam én is! A
csöndes, jól esően butító, keserű sör helyett
arany hullámos bort, gyöngyöző pezsgőt it-
tam, a melytől tánczra perdül az ember agy-
veleje s lánggra lobban a szive. Kitarulnak
a karok s a lábak önkénytelenül pillangók
után futnak, a kiket aztán elfogván (pedig,
hej, de könnyű elfogni őket) mohón szorít-
tunk sovár keblünkhez! . . . Persze, persze!
Igy voltam én is! Fiatalság — bolond-
ság! . . . Szerelmes lettem, mint annyi
ezer meg ezer és ugy jártam mint annyi
más! . . .

Az öreg fujt és ivott, aztán újból kezdte:

— Szerelmes ám! . . . De még minő
fektelen, vad, eszeveszett volt a szerelmem!
Szenvedély volt már az: örültség, vagy
imádat, mit tudom én! Csak azt tudom, hogy
ugy éreztem, hogy nem élhetek nélküle! . . .
Nélküle! . . . Ebben a „nélkül”-ben akkor
egy angyal volt. . . . Bájos, csábos, elragadó,
isteni angyal! Rágondoltam éjjel és nappal,
futkostam után szüntelenül s mázsaszámra
raktam lábai elé a virágot! . . . Hanem hát

münk legfontosabb alkalmá, de a nép anyagi helyzete is csorbát szenved. Sőt vannak számos esetek, a mikor a vasárnapi hetivásár egyeseknél életkérdést képez, a mennyiben a vasárnapi hetivásár képezi egyedüli jövedelmi forrásukat, ha azonban ez korlátozzatik, attól elesik és így a legnagyobb nélkülözéseknek lesznek kitéve, s előre látbatólag kenyérkeresetüktől lesznek megfosztva.

Ezekből láthatjuk, hogy a vasárnapi munkaszünet törvénye a milyen nemes intenczióból indul ki, oly káros következményeket fog előidézni, melyeket azonban egy rendelet által meg lehet gátolni. Ez pedig a kereskedelmi és iparkamaráktól fog függni, a melyek felhivattak a kereskedelemügyi miniszter ur által véleményadásra. Ha ezek, a mint a legnagyobb bizalommal hisszük is, helyesen fogják megoldani a gordiusi csomót, akkor bizton várhatjuk, hogy a munkaszünetről szóló törvény, melynek életbe léptetése immár közeledik, nemes és üdvös intézményt fog teremteni.

Erschinger János.

A vasárnapi munkaszünet tárgyában Weisz Izidor, helyb. nagy kereskedő a temesvári kereskedelmi kamara tanácsosa f hó 13-án értekezletre hívta össze a helyb. kereskedőket. Az értekezleten kereskedőink szép számmal jelentek meg s a megindult vitában Rosa Ignác, Haidegger Ödön, Eisenstädter, Berényi és Weisz Izidor urak vettek részt. Az értekezlet elhatározta, hogy a helyi viszonyokból kifolyólag minden nyitott üzletnek vasárnap déli 12 óráig való nyitva tartását kéri, egyszersmind roszszalását fejezi ki a temesvári keresk. kamarának azon eljárásáért, hogy az itteni kereskedők e kérelmének a ministeriumhoz intézett feliratában nem adott kifejezést.

Lázadás Belgrádban. Ami a szerb fővárosban pünkösd hétfő délután óta történik, az, hogy szépítés nélkül kimondjuk, forradalom. Lássuk csak a tényállást. A szkupstina megszavaz egy határozatot, mely szerint a király anyjának el kell hagynia az országot. A kormány kötelessége, végrehajtani

mind hasztalan! Azt hittem, boldogulok — más volt a csillagokba írva!

— Nem szerette tán vizont? — kérdém.

Az öreg vállat vont.

— Naiv ember maga, öcsém! Hát honnan tudnám én azt? lehet azt az asszonyoknál tudni, hogy kit szeretnek és mikor? . . . Azt mondom magának: soha! . . . Így hát én sem tudom. Mutatni mutatta, hogy szeret, az bizonyos. De hogy szeretett-e valóban, az a végső ítéletnapig kétséges marad. . . . Hanem hát nekem elég volt az is, hogy mutatta. Boldog voltam! . . .

— És? . . .

— És, hát úgy történt, a hogy szokott. A szülei elleneztek. Azt mondták, szélsőcsap vagyok és haszontalan. Vonakodtak, rosszemmel néztek reám. Kétségbeestem, elke-seredtem és elhatároztam, hogy lemondok az életről. . . . Vettem egy revolvért meg-töltöttem . . . óh, bár el is sütöttem volna! . . .

Részvétellel néztem az öregre. Annyi fájdalom tükröződött vissza arczán. Sajnáltam s meghatva kérdém:

— Hát megtagadták a kezét?

Az öreg haragosan tekintett föl s nagyot ütött az asztalra.

— Az ördögbe! Dehogy! . . . Hisz épen az a baj, hogy nem tagadták meg s — ideadták!

Jurkovics Aladár.

a nemzetgyűlés ezen akaratát. Tapintatosan s a legnagyobb kimélettel lát feladatához. Hosszu időt enged a királynénak, remélve, hogy az uralkodó anyja fel fogja áldozni a saját kivátságát gyermeke koronája biztonságának s az ország belbékéjének. A határidő lejár s Natália ragaszkodik az ellenálláshoz. A kormány tehát kinos alternativa előtt áll. Vagy erőszakot kell alkalmaznia s ezzel hatályon kívül helyezni a nő iránti kimélet parancsát; vagy tovább is az országban kell tőnie Natáliát, megengedve, hogy a népképviselőt kifejezett akaratát egy asszony ellenállása, aki, bár a király anyja, de mégis csak szerb alattvaló, illuzióruhá tegye. Ily választás elé állítva, nem habozhatott a kormány. Ó a végrehajtó hatalom s mint ilyen, köteles, minden körülmények közt érvényt szerezni a szuverén népképviselőt akaratának. A nő, az ország egykori királynéja s a mostani király anyja iránti köteles kimélet nem terjedhet annyira, hogy általa a szkupstina tekintélye aláássák. Tehát erőszakhoz nyult a ministerium. Nyilván azt hitte a kormány, hogy a király anyja beéri egy akadémikus tiltakozással s az erőszak elleni óvámelés mellett engedni fog. Ha azt hitte a királyné, hogy igaza van, úgy joga meg volt óva e tiltakozás által; ha a kormány elhatározottságát akarta próbára tenni s egyuttal a saját alakjának a vértanúság dícsfényét megszerezni, akkor e cél tökéletesen el volt érve, midőn tiltakozva engedett az erőszaknak. Csak hogy nem ez volt az, amit Natália és tanácsadói elérni akartak. Nem jogot akartak megóvni, nem is a vértanúság töviskoszoruját megszerezni: lázadás volt a cél, lázadás a szkupstina, a kabinet és a regenség tekintélye ellen, lázadás az állami és ennek vezető orgánumai ellen. Ezért nem érte be Natália a formális tiltakozással, ezért szervezték tanácsadói a tömeg ellenállását a nemzetgyűlés és a kormány rendelkezései ellen. Natália és tanácsadói a lázítók s a nép, mely a kivonult fegyveres erőt megtámadja, nyílt lázadásban van az állami hatalom ellen. Vér folyt Belgrád utcáin s a helyzet a legfeszültebb.

A torontálmezei magyar közművelődési egylet

működéséről szóló igazgatói jelentést, melyet Steinbach Antal, kir. tanácsos, megyénk tanfelügyelője s a közművelődési egylet igazgatója terjesztett a multkor tartott közgyűlés elé, helyszüke miatt csak jelen számunkban közöljük. A Rédl, egyleti titkár által irt nagyérdő jelentésre felhívjuk közönségünk figyelmét.

„Mélyen tisztelt közgyűlés!

Ez évben hatodszor lépünk jelentésünkkel a m. t. közgyűlés elé. Mint az előző években, úgy ez alkalommal is sajnálattal kell jelentenünk, hogy az igazgatóság — melyre az egylet ügyeinek intézése bízott — megerőltetett munkálkodásának sem sikerült egyletünket oly helyzetbe hozni, hogy képes lett volna kitűzött céljait a kívánalmakhoz képest megvalósítani s talán fognak találkozni, kik ez eredménytelenség okát az igazgatóság működésének lanyhaságában keresik; pedig e tekintetben nyugodt lelkiismerettel elmondhatjuk, hogy a mult évek közgyűléseinek határozatait a lehetőséghez mérten végrehajtottuk s mindent elkövettünk egyletünk felvirágoztatására s elmondhatjuk, hogy munkálkodásunknak itt-ott szép eredményt is láttuk. Így például az egylet igazgatója reá ruházott jogánál és kötelességénél fogva meleghangú felhívásban kérte fel a megye 14 járásának főszolgabiráit, miszerint járasuk területén az ott lakó egyleti tagokkal alakítsák meg a vidéki köröket.

A felhívás eredménye a következő:

A perjámosi járás főszolgabirája jelentette, hogy járásában vidéki kört létesíteni lehetetlen, mert tagokat gyűjteni nem sikerült. E járásból összesen négy tagja van egyletünknek.

A csenei járás főszolgabirája 10 tagot gyűjtött, de vidéki kör létesítésére e járás

nem alkalmas, mert tömegesebb aláírásokat gyűjteni nem sikerült.

A módosi főszolgabiráó válaszában ápril végeig halasztást kért, de még eddig nem értesültünk az eredményről.

A nagykikindai járás főszolgabirája egy gyűjtőívet küldött be 5 aláírással, de kijelentette, hogy a járás területe kör alakítására nem alkalmas.

A pancsovai járás főszolgabirája alapszabályokat kért az ujonnan gyűjtendő tagok közti kiosztás végett s ígéretet tett, hogy a mozgalom eredményéről később fogja az igazgatóságot értesíteni.

A párdányi járás főszolgabirája 24 új tagot jelentett be, de egyszersmind értesít bennünket, hogy vidéki kör létesítése az ottani viszonyok közt nem lehetséges.

Egyedül a tkanizsai járás lelkes és buzgó főszolgabirája jelentette be, hogy a vidéki kört későbbben, alkalmas időben létesíteni fogja s a mult évben 34, ez évben pedig 48 aláírást jelentett be s így a régiakkal együtt 98 tagja van egyletünknek ez egy járásból.

A nagyszentmiklósi járás főszolgabirája bejelentette, hogy Kis-Zombor község 100 forinttal lép egyletünk alapító közé, de ezen kívül nem sikerült egyleti tagokat gyűjteni.

Hat járásból eddig még semmi válasz sem érkezett.

Mint hogy az egylet igazgatója felszólította, hogy a városunkban működő Csóka-féle színtársulatot támogassa, 60 frtot utványozott ki a társulat segélyezésére, melynek fejében azonban a társulat igazgatója egy páholyt bocsájtott az egylet rendelkezésére, melynek elárúsításából 30 frt folyt be s így tulajdonképp csak 30 frt adatott ki e célra.

Tájékozással szükségesnek tartjuk felemlíteni, hogy 1886-ban, tehát a megalakulás után egy évvel a megye területén s az ország különböző részeiben szétküldött több ezer felhívásunkra összesen 461 alapító, rendes és pártoló tagja volt egyletünknek. Ezek közül részint ismeretlen helyre költözött, részint meghalt, részben pedig bejelentette kilépését összesen 94. Ez időszert az egyleti tagok összes száma 653 s így az elmúlt öt év alatt a gyarapodás 256. Ebből ez évre esik 90, s e 90-ból a tör.-kanizsai járásra 48.

A tagok a 14 járásban a következőképp oszlanak meg:

1. Nagy-Becskerek városa	125
2. " " " " " " " "	járás 17
3. Antalfalvai	" 28
4. Törökkanizsai	" 98
5. Pancsovai	" 60
6. Alibunári	" 26
7. Nagyszentmiklósi	" 37
8. Nagyikindai	" 34
9. Zsombolyai	" 14
10. Bánlaki	" 8
11. Perjámosi	" 4
12. Törökbecsei	" 10
13. Módosi	" 17
14. Párdányi	" 28
15. Csenei	" 10

519

A többi 134 tag az ország különböző részeiből való s főleg alapító és pártoló tagok.

Azoknak, kik a közművelődési egyesületeket feleslegesnek és inopportunusnak mondják figyelmébe ajánljuk a körülöttünk törtenőket. Ott van a nagy német nemzet, mely nem áll oly elszigetelten mint mi, és úgy számra nézve, mint cultura tekintetében hasonlíthatlanul felülmul bennünket, mert van egy egységes nagy német birodalom a világ legelső hadseregével, van oly hatalmas irodalma, hogy a világon párja nincs, — és ezen minden tekintetben elsőrendű nemzet, ezen legkedvezőbb körülményeken kívül, még Schulvereinokat is alapít és minőket!

A német nemzet századok óta gyarapítja, fejleszti fájának erejét és erre közreműködik minden mivel fiával, mit az bizonyít legjobban, hogy ezen iskolaegyesületeknek három hatalmas központja van: Bécs, Berlin és Amerika. Ezeknek évi jövedelme

2-3százezer forint és évek óta évenként százezer forint költenek iskolai célokra és egy egy 100-150ezer tagot számlál.

Ha már most látjuk, hogy ez a legsze-
rencesebb hatalmas német nemzet szüksé-
gesnek találja oly óriási apparatussal tár-
sadalmi uton is terjeszteni kulturáját s ez-
által erősíteni nemzetét, fáját; ha látjuk,
hogy legnagyobb fia, Bismarck a parlament
egyik ülésén ezeket dörgi nemzete és a
világ fülébe: „Lesz olyan idő, hogy az „All-
gemeiner Schulverein“ nak alig lesz keve-
sebb tagja, mint mennyi jó német él a bi-
rodalomban“, ha látjuk, hogy a hatalmas
német császár maga a trónról hangoztatja
a német ifjúság nemzeti irányu nevelését:
akkor ki merné azt állítani, hogy nekünk
kicsiny, elmaradott, elhanyagolt, egyedül
álló de önértékes és férfias akaratú nem-
zetnek szükségtelen a társadalmi aktió és
egyesülés, hogy így amazokkal csak távol-
ról is lépést tarthassunk.

Hibája a magyar nemzetnek, hogy tüze
gyakran csak szalmaláng s ha valamely
megkezdett mozgalom nem mutathat fel —
a hozzá való eszköz hiányában — azonnal
szemkápráztató eredményeket, akkor saját
teremtényét nemcsak hogy cserben hagyja,
hanem még segíti is közönye és maró guny-
jával nevétségessé s ez által lehetetlenné
tenni, a helyett, hogy minden egyes tagja
anyag, szellemi és erkölcsi támogatásával
iparkodnék azt céljai elérésében diadalra
juttatni. Ez az oka, hogy közművelődési
egyesületeink — számszerint 81 — egy-
kettő kivételével már hanyatlásnak indultak,
mielőtt kitűzött nagy céljaik megvalósítá-
sába még csak bele is kaptak volna. Azért
igazat kell adnunk Bánó Józsefnek, midőn
ezeket mondja: „Határozott meggyőződés,
hogy Magyarország azon huszonkét évet,
melyben az újabb korban nagyjából önmaga
rendelkezett saját sorsa felett, a nemzeti
kultúra fejlesztését és így a magyar elem
megerősítését illetőleg nem használta fel
egy, a mint azt a gondviselés ujja kijelölte
s a mint szent kötelessége lett volna.“

A társadalom évekként elzölet tudatára
ébredt annak, hogy a magyar nemzet, a
magyar faj létele és megerősítése érdekében
neki kell a mozgalom élére állani és a
magyar nemzeti kormányt kulturális törek-
véseiben támogatni, mert a társadalom a
politikai hatóságok támogatásával sok helyütt
nyitott ajtókat talál és tárt karokkal fogad-
tatik, hol a hatóságok hivatalos beavatko-
zása legtöbbször titkos reactiót szül.

E helyen tehát azon szívből eredő óha-
junknak adunk kifejezést, vajha hazánk
minden hazafias érzelmű fia és honleánya
át lenne hatva a honszeretet lángjától, mely
arra ösztönzi, hogy a nemzeti létért és
nagyságért való küzdelmet legjobb erejéhez
mérten és tehetségéhez képest kitartóan
támogassa. S ha ezen óhajunk beteljesedik,
akkor a „Torontálmezei magyar közmű-
velődési egyesület“ igazgatósága is azon kel-
lemes helyzetbe jut, hogy egy sokkal láto-
gatottabb közgyűlésnek a magyar kultúra
terén elért sikereknek egész sorozatával
számolhat be, mit hogy beteljesedjék, adja
Isten!“

A tornaverseny és gymnasiumunk.

Most, a mikor a cultusminister ur egyik
szép kezdeményezése megvalósult és hazánk
ifjúsága felsereglett a fővárosba, hogy ott
bemutassa testi ügyességeit, melyekből mel-
tán lehet a lelkiekre is következtetnünk
hogy azt a sokat idézett „mens sana in cor-
pore sano“-t is idézem, most akarok én egy
reflexiót vetni arra a helyre, hol én is ma-
gamba szittam, sok szakképzett tanárom
oktatásait, melyekért azután a méltó hálával
is viseltetem irántuk. E hely a nbeckereki
főgymnasium, melynek padjain éltem át
ifjúságomból 8 évet, örömben és bánatban. És
ha kérdik vajjon mi bánatom lehetett, én
erre egy szóval felelek, melyre a diákok
e terminus technicust faragták: „Druck“
de a melyet aztán amolyan Isten igazából
átérezni, csak egy a leczkéjét nem tudó
diáknak van adva.

De hagyjuk az én örömemet, hagyjuk az
én bánatomat, komolyabb kérdés tolul elő-
térbe, és ez az: miért nem volt az országos
tornaversenyen képviselve a n-beckereki
főgymnasium ifjúsága is? Miért hogy éppen
ők azok, kik ilyen magasztos nemzeti tö-
rekvések előtt elzárkoznak a város négy
fala mögé, nem csatlakozva ama zászlóhoz,
melyre rá van írva: „Edzük ifjúságunkat“.

A felelet rá könnyű: Nem bírnak oly
gymnastikai gyakorlottsággal, mely képes-
tené őket, itt a testi erő és fejlettség are-
nájában kiállni a homokra. S ezzel kapoco-
latban ismét egy másik kérdés az, hogy
miért nem bírnak ily képzettséggel?

Mert nincs szakképzett tornatanárjuk, ki
őket beavatná az erő titkaiba, holott éppen
az erő jellemzi azt hiszem leginkább a
férfiut, (s ilyenek legyenek a n-beckereki
ifjak is). A gyenge elmerül a lét e sivar
küzdelmében: testi erővel párosult lelki erő
a fin du siècle követelménye.

S hogy nem láttuk itt a fővárosban, kiket
szerettünk volna itt látni, a n-beckereki
ifjúságot peregő dobbal harsogó trombita-
szóval, mint a többiek vonultak ki a város-
ligeti zöld pázsitra, azért ne okozzuk őket
szegényeket, kik tán örömmel repültek volna
ki abból a kis madárkalitkából, mert ahhoz
hasonlít az, a mi N.-Beckerekünk, melyben
az emberek azokhoz a jól betanított piczi
madárkákhoz hasonlítanak, melyek még
akkor sem repülnek ki a kalitkából, ha
kitérjük előtűk az ajtót.

Oka ennek az a közeg, mely legelső sor-
ban hivatva van az ifjúság érdekeit képviselni,
mert ennek érdeke az ő érdeke is, és csak
nem rég olvashattuk, hogy a gymnasium
egy igen tisztelt tanára hajlandóan mutat-
kozott egy torna cursust végezve, testileg
kiképezni az ifjúságot, s mire őt az is fel-
jogosítja, hogy áthaladta a katonai élet strict
pályáját, de a mi városi hatóságunk szük-
keblűen elszigetelte magát a tanár ur köve-
telményei előtt.

Ebből is csak az világlik ki, hogy azok,
kiknek közvetlen közelében ott van az a
kétemeletes ház, a gymnasium, hova zajos
üléseik egyes eltévedt hanghullámjai is csak-
nem áthallhatók, nem méltányolják kellő
figyelemre e helyet, hanem meleg nyári
napokon, hideg téli napokon gondtelen ülnek
ott a tanácskozási terem fülledt légkörében
és tárgyalnak hosszan . . . végülkül ilyen-
nél alabrendelt ügyeket.

Azért bátorodom én fölvetni a kérdést,
mikor szándékoznak a nagybeckereki városi
atyák, kiknek körében a liberalismusnak
oly sok szószólója akad, szabadelvűségüket
a gymnasiummal ezen mostoha gyermekük-
kel szemben is éreztetni?

Bizton remélem, hogy az a mi eddig el-
hanyagoltatott, a jövőben megjavittatik, a
mikor azután a lippai ifjúság mellett (mert
az is képviselve volt) ott lesz a nagybecke-
kereki is. H.

A „Délmagyarországi Tanítóegylet“

f. é. május hó 19-én tartotta választmányi
ülését Temesvárott a józsefvárosi községi
népiskolában Schenk Jakab elnöklete
alatt.

Az elnöki jelentésből megtudjuk, hogy f.
é. márczius hó 15-én a főkegyelet felhivat-
tak a tavaszi gyűlések megtartására, mely
felhívásnak meg is volt a magától értetődő
eredménye, csak a pancsovai tanító-
főkegyelet nem küldött be sem számadást,
sem jegyzőkönyvet, sem névjegyzéket, sem
pedig tagsági díjakat.

A jelentés ezen része általános vissza-
tetszést okozott a választmány tagjai közt
s többek élénk hozzászólása után elnök meg-
biztatott, hogy lépjen az egyesület ügyésze
Bayer Lajos úrnál személyes érintkezésbe
s beszélje meg vele a módokat, melyek
segélyével a renitens főkegyelet az alapsza-
bályok pontos betartására kényszeríthető.

Senki sem tudja magának megmagyarázni
e főkegyelet már évek óta tartó magatartá-
sának okait és céljait. Ezekkel pedig val-
ahára tisztába kell jönnünk, mert nem tür-

hető, hogy a szép nagy egyesületnek egy része
megakadályozza az egységes működést s
ellhinta az egyenetlenség magvát. Jó volna
a pancsovai főkegyelet tagjainak meggon-
dolni, hogy a tanítók legtöbb törekvése éppen
azért nem sikerül, mivel mindig vannak
köztük szeparatistikus törekvések és soha
sem tudnak kitartóan egyetérteni. E főke-
gyelet 87s frt 88 krral tartozik a főpénz-
tárnak!

Pénz dolgában a nagy-beckereki főke-
gyelet sem a legjobban áll, mert ez is 503
frttal tartozik meg. Ezen csudálkozunk kell,
mert tudomásunk szerint a főkegyelet pénz-
tárában van pénz; miért nem küldetik te-
hát be a főpénztár része? hisz mindenki
tudhatja, hogy annak most a jubilaris gyű-
lés alkalmával nagyon sok pénzre van szük-
sége.

A karánsebesi helyi bizottság 15 frt 26
krt küldött be, mint a múlt közgyűlés költ-
ségeinek fedezése után fennmaradt bevételi
többletet.

Az egyesület az Eötvös alaplánál 100 frtos
alapítványt tett, melynek első részlete fejé-
ben már 15 frtot le is fizetett.

Olvastatott Bayer Alajos és neje Bayer
Karolina úrnő, egyesületünk zászlóanyjának le-
vele, melyben értesíti a választmányt, hogy
az egyesületnek egy sajátkezűleg készített nagy-
értékű szmirnai szőnyeget ajándékoz, mely
a temesvári kiállításon kiállítatik és azután
ki fog sorsoltatni s a kisorsolásból befolyó
összeg a zászlóanya nevére szóló külön ala-
pítvány címén a segélyalaphoz csatolatik.

Mint értesülünk, szakértők bírálata sze-
rint e szőnyeg legalább is ezer forintot ér.

A választmány e nagylelkű ajándékért
jegyzőkönyvi köszönetet szavazott a nemes-
lelkű zászlóanyjának, melyet az elnök sze-
mélyesen is ki fog fejezni. Sok ily jószívű
és nemeslelkű nőt, illetőleg házaspárt adjon
a Mindenható s akkor minden szép és jó
törekvés sikerülni fog!

Az egyesület alapvagyonára takarékpénztári
könyvekben és készpénzben: 1180 frt 10 kr.
A segélyalap: 1077 frt 84 kr. A zászlóanya
alapítványa a kamatokkal együtt: 117 frt
7 kr. Az idei bevétel 548 frt 40 kr. Kiadás
283 frt 87 kr. — Pénzkészlet 264 frt 53 kr.

A főkegyeletnek főnökei felhivatnak, hogy
az egyesületi tagok névjegyzékét adják át
a községek előjáróságának, mert az egyesületi
tagokat megillető kedvezményekben csakis
oly tanítók részesülhetnek, kik tényleg tag-
jai a „Délmagyarországi tanítóegyletnek“ s
kik aziránti kötelességeiknek eleget is tesze-
nek.

A jubilaris közgyűlés f. é. július
hó 27-28-29-én tartatik meg Temesvá-
rott s mint az elnökség s a temesvári kar-
társaktól értesülünk, a helyi bizottság elnök-
ségét Temesvár polgármestere: Telbisz
kir. tanácsos ur vállalta el s ígéretet tett,
hogy mindent el fog követni, hogy az egyesület
25 ik közgyűlése a lehető legfényesebben
sikerüljön s ily ígéretet tett Mártonffy kir.
tanfelügyelő ur is.

Az évkönyv, mely ez alkalomra az egyesület
által kiadatik mintegy 19 ivre fog terjedni,
melyből már 10 iv ki is nyomtatott. Az
alapítók, a zászlóanya, az összes elnökök
és a három megye területén működő vagy
a múltban működött s az egyesület működésére
jelentékeny befolyást gyakorló kir. tanfel-
ügyelők arcképei fogják a művet díszíteni
s az elnök indítványa folytán a jelenlegi
közoktatási minister Csáky Albin ő méltó-
ságának fog ajánlatni; a művet az elnök
vezetése alatt egy küldöttség fogja ő nméltó-
ságának átadni s egyszersmind személye-
sen is meghívni egyesületünk jubilaris gyű-
lésére.

Igaz ugyan, hogy maga az emlékkönyv
is mintegy 900 vagy 1000 frtba fog kerülni,
de reményünk van, hogy a jubilaris köz-
gyűlés fényesen fog sikerülni, mert a legsze-
lebb körű érdeklődést tapasztaljuk iránta.

Elfognak jönni tömegesen a szegedi, bu-
dapesti és aradi kartársak is s így előrelá-
tható, hogy mintegy 1000 tanító fog abban
résztvenni.

Egy választmányi tag

IRODALOM.

Alig van társadalmi vagy irodalmi kérdés, melyre figyelmét ki ne terjesztené hazánknak egyik legjobb és legelterjedtebb szépirodalmi hetilapja; a „Képes Családi Lapok“. Legújabb 21-ik számában cikksorozatot kezd meg Tolnai Lajos, jelen regényírónk és aesthikusunk hírneves tollából „A vidék és költői“ cím alatt, melyben irodalmi viszonyaink számos ferdeségét éles tollal ecseteli. Meg vagyunk győződve, hogy e cikk sorozat, mely különösen a vidéki írók és költők hivatottjaira akarja a közfigyelmet terelni, kellő méltánylásban fog részesülni a közönség részéről. Az ismertetés sora Könyves Tóth Kálmánnal kezdődik, kinek egy kitünő rajza mindjárt közöltetik is. Ugyanazon számban van továbbá egy igen érdekes közegészségügyi cikk is: „A telefon mint járvány terjesztő“ cím alatt, melyet a közönség különös figyelmébe ajánlunk.

Olasz-magyar szótár. Donáth Imre fiúmei m. kir. állami elemi és polgári iskolai igazgató egy magyar-olasz és olasz-magyar szótár szerkesztett s ezt a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister az iskolai könyvtárak számára beszerzésre ajánlja. A szótár teljes példánya füzve 4 vászonkötésben 5 forint a kiadó tulajdonos Donáth Imrénél, Fiumében megrendelhető.

HIREK.

Jászai Mari, a kitünő művésznő mint lapunk zártakor értesülünk Nagy-Becskerekben 3 előadásban fog fellépni és pedig: szombaton f. hó 30-án „Medea“ című tragoediában. Vasárnap f. hó 31-én „Elektrában“ és 3-ik bucsufeléléptül hétfőn június 1-én „Phaedrában“. A kitünő művésznő Csóka Sándor színtársulatával rándul át hozzánk Makóról. A helyárák értesülésünk szerint a következőleg emeltettek fel: alsó és emeleti páholy 8 frt, II-ik emeleti páholy 6 frt, támlásszék 6-ik sorig 2 frt, 7-10. sorban 1 frt 20 kr., a többi sor 1 forint. Szükségtelen külön is kiemelünk Jászai Mari művészetét. Alakításai oly tüneményszerűek, hogy a főváros közönsége rajong érte, a mi közönségünk is remélhetőleg tüntetni fog művészetével. Jegyek Mangold Lipót helyb. könyv-árúsnál jegyezhetők elő.

Reményi Ede, mint értesülünk rövid idő múlva hangverseny körutat tesz megyénkben s Délmagyarország más részeiben is, a mit lapunkban már régebben jeleztünk. Ezen körutat a helybeli Pleitz Fer. Pál könyvkereskedő cég rendezi.

Dr. Hoffenreich Mór központi j. orvos nyári szabadságidejét megkezdvén, helyette az orvosi teendőket dr. Rónay Pál bízott meg, kit Hertelendy József, megyénk főispánja törvényadta jogánál fogva tb. járási orvossá kinevezett.

Regatta. A „Torontál“ helyb. regatta-egylet tagjai e héten kezdték meg a titeli versenyhez szükséges traininget. A titeli regatta végleges megállapodás szerint június hó 28-án délután lesz, mely alkalomból Nagy-Becskerekéről, valamint Szegedről külön gőzhajó indul a versenyhez. A regatta után fénysbál tartatik s a tiszai regatta-szövetség minden alkalmat megragad arra, hogy a nagy közönség érdeklődését a szövetségi versenyek iránt fokozza. A helybeli esónakázó-egylet 3 új versenyhajót rendelt meg. A verseny-négyes tagjai Reitter Oszkár (vezérezvezős), Zsiros Imre, Mesterovits Pál és Knáb Adám urak kedden adták ígéretüket, Rónay Jenő alispán egyleti elnöknek a training betartására. — Az egyleti pályán a lawn-tennis-játék is már kezdetét vette. E szeziónban az egylet tagjai közé felvették: Dániel László, megyei főjegyző, Bene Dezső, Dr. Magyar Károly, Benkovich Mihály és Dr. Végh Lajos urak. A legutóbb tartott választmányi ülésen az egyletbe való belépési díj 100 frtra emeltetett fel.

Zászlószentelés Écskán. A pünkösdi ünnepek alatt Écskán volt a — megye közepe. Ide sereglettek a tűzoltó egyletek küldöttei és tagjai, hogy a derék écskai tűzoltók zászlószentelésében öök is részesek legyenek. Tűz persze az ünnepélyesség kedvéért nem ütött ki, de annál inkább lobogott a lelkesedés lángja, melyet a derék tűzoltók écskai sörrel oltogattak. — A park a két napon át nyüzsgött az egyenruhától! És mennyi medália! Soha több! Még a rózsás arcú zászlószüzek is kitűzték a vármegye czimerével ellátott emlékermet, pedig minden éremnél szebben ragyogott le róluk az ifjuság bája. Az ünnepély pünkösdi vasárnap vette kezdetét, mikor este fáklázsene üdvözölte a zászló-anyát: Harnoncourt Felix grófnőt. Hétfőn délelőtt folyt le a zászlószentelés a rom. kath. templom előtt, hol zászlókkal és virágguirlandokkal díszített emelvény volt felállítva. A templomban a b. fall plebánus celebrált. Ő felsége a király, József főherceg, Hertelendy József megyénk főispánja és Rónay Jenő alispán nevében Bakálovich Agoston központi főszolgabíró verte be a szegyet, majd a többi szeg beverése következett, mely aktus mintegy 12 óráig tartott. A zászlónak az egylet részére történt átadása alkalmával Bakálovich majd Lauka Gusztáv, lapunk felelős szerkesztője lendületes beszédet tartottak. Az egylet azután új zászlajával dísz-felvonulást rendezett, melyben még a nagybecskereki, katalinfalvi, klekki, ernesztházi, zsigmondfalvi, lázáröldi, orlováti, tomasovácsi, botosi, perlaszi, rudolfsnadi, erzsébetlaki, glogoni, almázi, csenei, nagykikindai, pancsovai és reschiczai tűzoltók vettek részt. A zászló azután a román templomban avatott fel. Délben nagy bankett volt sok résztvevővel és sok — toasztal.

Évzáró ünnepély. A helyb. főgymnasium pünkösdi hétfőn tartotta idei évzáró ünnepélyét, melyet Balázs y igazgató szép beszéddel nyitott meg. A jól összeállított műsor minden száma kiváló tetszésben részesült. Konecsnyi felolvasása gróf Széchenyi Istvánról, Keresztes György szavalata, Sik Lajos felolvasása „A magyar népdalról“, Papik István „Bíralata“ s kivált Muth Gáspár szavalata. A magyar ifjusághoz (írta dr. Kis Sándor) zajos tetszést keltett. E szép költeményt lapunk tárczájában találja az olvasó. Jól sikerült az ünnepély zenei része is. A magyar népdalok Kupuszárovs Jenő, Hoffenreich Sándor és Geisz Antal előadásában s a jól betanított énekkarok Merényi tanár buzgólkodását dicsérik.

Majális. A helyb. főgymnasium ifjusága f. hó 27-én tartja az évi majálisát. Dr. Edelmann Otto főgymn. tanár rendezése mellett a kinestári erdőben A gymnasiumi majálisok évek óta legkedveltebb nyári mulatságát képezik ifjuságunknak, de a „vének“ is szívesen kirándulnak, hogy egy-két órára feledve a gondot megfiatalodjanak. Dr. Edelmann tanár, ki a majális rendezéséhez kitünően ért, ez alkalommal is gondoskodott mindenféle szórakozásról. Az erdőben sátor lesz az eső ellen s vendéglős a szomjuság ellen. Délután 4 órakor megkezdődik a tánc s tart 9-ig, a fiatalodni kívánó vének azonban hajnal hasadtáig restaurálhatják magukat. Rossz időjárás esetén a majális 30-án tartatik meg. Külön meghívók nincsenek.

Miféle országban van Karlova? Karlova torontálmegyei községlőjárósága, mint a F. T. írja, ugylátszik nincsen tisztában ezzel a kérdéssel. Értesülésünk szerint az utmutató oszlopokat, táblákat szerb nemzeti színre festették; tisztelet minden nép nemzeti színei iránt, a maga helyén, de Karlován nem a szerb nemzeti színnek van helye! Ugylátszik ott vagy nem imponál az, hogy magyar országai honpolgárok, vagy pedig a geographiában még oly gyengén állanak, hogy nem is tudják, miféle országban laknak! Ajánljuk ez ügyet az illetékes hatóság figyelmébe.

Hegyi Aranka N. Kikindán f. hó 22-én pénteken fellép a n.-kikindai színpadon a „Cigánybáró“ operettben; szombaton: a „Veleneczei éj“ ben; vasárnap a „Náni“ népszínműben. Kikindán jelenleg Láng Odön színtársulata működik, ki az érdeklődés fokozására szerződtette a kitünő művésznőt. — A helyárák ez alkalomból mérsékelten emeltettek fel.

Eljegyzés. Billitz János helyb. jóhírnevű kereskedő bájos és szeretetreméltó leányát Fridát mult héten jegyezte el Dr. Réceei Ede, kulai ügyvéd. Tartós boldogságot kívánunk az ifju jegyespárnak.

Esküvő. Pünkösdi hétfőjén Török-Becsen vezette oltár elé a török-becsei kegyuri templomban Urbán Iván török-becsei nagybirtokos és neje született Purgly Mária szeretetreméltó és kedves leányát, Mariskát, A b. a. f. y. Emil es és kir. kamarás I. s. huszárezredbeli es és kir. huszárfőhadnagy s nagybirtokos. A nászasszonyi tisztet az esküvő alkalmával özvegy Almay Józsefné szül. Urbán Ilona urnő viselte, násznagyok voltak a vőlegény nagybátyja, Abafy birtokos és a menyasszony nagybátyja, Purgly János aradmegyei nagybirtokos; kosorus leányok voltak: Vásárhelyi Teréz és Mariska, Almay Alicze, Purgly Ilona, Urbán Elza és Kubinyi urhölgyek; vőfélyek: Hobenlohe herceg, a vőlegény két testvére, Purgly László, Vásárhelyi József, Urbán Peter. Az esküvőn jelen voltak: Vásárhelyi László és családja, Almayék, Purgly Lajos és családja, Friebeisz Miklós és családja. Az esküvő után Urbán Iván török-becsei katályában fényes lakadalmi ünnepély és lakoma volt.

A torontálmegyei gazdasági egyesület közgyűlése f. hó 11-én tartott Nagy-Becskerekben a megyeházában, az egyesület igazgató elnöké, zombori Rónay Ernő elnöklété alatt. Első sorban a taglétszámról szóló jelentés tárgyalatott s a taglétszám nagymérvű esőkenésére tekintettel újabb aláírási ívek kibocsátása határozatott. A pénzár állapot 17780 frt 80 kr. bevétel és 639 frt 12 kr. kiadással tudomásul vétetett, valamint az 1890. évi zárszámadás megvizsgálásáról szóló bizottsági jelentés, melynek alapján az elnökségnek a fölmentvény köszönettel megadatott. A tenyészbikaközvetítési és lötenyészési alapokról szóló jelentés, továbbá 400 frt ezidei állami segély kiutalványozása és közel 400 frt biztosítási jutaléknak az első magy. áit. bizt. társaság részéről történt befizetése tudomásul vétettek. A földmívelési miniszterium társ gazdasági egyesületek, hatóságok, intézetek stb. számos kisebb jelentőségű ügyeinek gyors letárgyalása után Baross Gábor kereskedelmi miniszter feliratlag üdvözöltetni, egy baromfitenyészési bizottság alakíttatni, a temesvári kiállításra egy lókollekczióval résztvenni s a megye hatóságához a következő megkereséseket intézni határozatott: Bakoss Lajos indítványára, hogy a megyei kör, állatorvosi intézmény szervezésének tervezete életbe léptetés előtt az egyesületnek véleményezésre kiadassék, Schwarcz jószágfelügyelő indítványára, hogy a községi és esetleg uradalmi állatorvosok is feljogosíthatassanak vasuti állatszemplék megejtésére és Bezuk Lajos indítványára, hogy a száj és körömfajás járványával a községben az udvaronkénti zárlat megszüntetendő és a járványon való gyorsabb átesés céljából az egy községbeli állatok összehajtása elrendelendő. A módosi járásban választmányi taggá Dániel József, lapügyi bizottságba pedig Szontágh Hugó választatott meg. Végül az elnöki jelentés és tagnévsor kinyomatni határozatott.

Hertelendyfalván, mint értesülünk a telepesskunyhók helyett annak rendje szerinti téglaházak épülnek. Már ez is kitelik a csángók zsebéből. Felépült már Hertelendyfalván egy egész utca az új házakból. Az első felépült ház kisedovó intézet lett, melybe 278 gyermek jár.

B. Polgár Gyula imitator mult szombaton és pünkösdi hétfőn tartotta a helybeli casinóban előadását. Ez a maga nemében speciális, a mennyiben a különféle nemzetek szokásait, hajlamait, nyelvét, költészetét és zenéjét hűen reprodukálja, másrészt ily sokoldalú alakítást és jellemzést, csak különféle színelőadások és hangversenyek látogatása nyújthatna, a mit ez alkalommal egyszerre, quodlibetben élvezhetünk. Polgár derekasan oldotta meg azt a nehéz feladatot, hogy minden kiegészítő díszlet és jelmez nélkül, csak a szó- és arczjáték hatalmával, annyira fel tudta a közönség képzelőtehetségét kelteni, hogy folytonos derűtséget idéz elő drasztikum nélkül. Nálunk is mint mindenütt, Fűredi, Verdi, Offenbach stb. zeneszerzők utánzata tetszett leginkább. A kezdő táncos, az asztalos, az uri szabó, nyugalmazott katona, egy budapesti svihák szintén sikerült jellemzés volt. Általában az egész előadás alatt a közönségnek nem volt ideje unatkozni.

Natalia — Nagy-Becskereken. A szerb anyakirálynőt száműzték, a szomszéd ország forrong és Európa egész sajtója Natalia nevét hangoztatja. Csoda-e hogy minékünk is szemet szurt a Natalia név? Natalia itt van! Pünkösdi hétfő óta városunkban látható, amint boszusan trüszszögve hasítja a Bega hullámaikat és vontat idétlen „sleppeket”. Mert a „Natalia” persze — gőzhajó, egy inezinczi propeller, mely a mi régi „Ordódi”-nk helyett közlekedik Tittelbe és vissza, a mig Ordódi a „javító intézetben” van.

Megölték a sáskák. Párisból hihetetlennek látszó eset híret hozza egy távirat. E szerint Kunckel d'Herculais francia természet-tudós, a kit kiküldtek Algiriába a sáskajárás tanulmányozására, ott szörnyű halállal pusztult el. A sáskarajok a nyílt mezőn megölték. Minden jel rettenetes küzdelemre vall; a szerencsétlen tudós meggyújtotta a bokrokat, hogy az öt ellepő sáskák millióitól szabaduljon. Számtalan összetaposott, de végre is legyőzte a nagyobb erő. Midőn a rajok szerte szálltak mellőle, megtalálták a holttestét. Haját, szakállát és nyakkendőjét egészen leették a sáskák.

Külső használatra. Testrészek fájdalmai, csúzos és közhvényes bajok és mindennemű gyuladások a „Moll-féle francia borsesz”-szel gyógyíthatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 90 kr. Szétküldés napokint utánvétellel Moll A. gyógyszerész s. es. és kir. udv. szállító által. Bécs, I. Tuchlauben 9. sz. A vidéki gyógyszer-tárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

Törvényszéki csarnok.

Kinevezések. Toppiczor Kálmán dr. pancsovai járásbíró albiró a pancsovai kir. törvényszékhez bírónak és Juhász József pancsovai kir. járásbíró aljegyző az alibunári kir. járásbíróhoz albiróvá nevezettek ki. — A nagybecskereki törvényszék elnöke: Kecskeméty Ferenc nagybecskereki lakost a nagybecskereki törvényszékhez, Oszmak György németeleméri lakost pedig a módosi járásbíróhoz segédszolgákká nevezte ki.

Vasvillára szurták! Jankahid község főutcáján vasvillaháboru volt, melynek áldozata Jovicza Olimpie odavalló legény lett. Vasvillát forgatva kezükben mint a böszült bikák rohantak: Nun Valérin, Petremanyác Valérin, Mosziszku Valérin és még többen Jovicza. Végre úgy oda talált az egyik döfni, hogy a szegény Jovicza a vasvillán maradt. A tetteseket elfogták s Nagybecskerekre szállították.

Peu d'avis pour tous ceux qui m'aiment.

Sohse voltam ellensége még az olyan szelemes és megkaczagtató ráfogásoknak se, a melyek az én rovásomra hoztak forgalomba. De ha már valaki ellenségeket akar toborozni a számomra, inkább mutasson be maliciosusnak mint butának. Tetszett valami fülesnek azon kiszámítással, hogy egyik tisz-

teit barátommal ellenségeskedésbe hozhat olyan butaságot állítani, mintha én két vérokronról azt mondtam volna: hogy azok nem is rokonok. Én a kedvet senkinek sem szoktam keresni, de azt sem szoktam elhallgatni, mikor valaki úgy tüntet fel, mintha én is vele együtt a butaság gyümölcsével elősködném. Mikor már valaki az étellel ma holnap leszámol, nem igen törekszik olyan peditálók után, a melyeknek bármelyikére, ha felállítanak, legalább figurálter nagyobbak látszanék.

N. Becskereken, 1891. május 20-án.

Lauka Gusztáv.

NYILTTÉR.

(Az e rovat alatt közöltét nem vállal felelősséget a szerk.)

Török-Becse, 1891 május 19.

Tekintetes szerkesztő ur!

Becses engedelmével bemutatjuk a „Torontál” t olvasóközönségének azt a csodabogarat, mely egy községi képviselő agyában szülemlett — a XIX. század nagyobb dicsőségére.

A török-becsei községi képviselő-testület utóbbi ülésében ugyanis tárgyalás alá került két szükségessé vált új tanostály felállításának ügye, s midőn a pénz előteremtésének kérdése vitatott, kitért magáért a csodabogaras képviselő, bölesen kieszelvén, hogy a tanítók zsebbe a legbiztosabb pénzforrás, valóságos kincses bánya az, csak ki kell aknázni. Indítványozta tehát:

1-ször, hogy a tanítónő díjlevéllileg biztosított lakása élvezetétől megfosztassék, egyszerűen azon okból, mert férjénél lakik;

2-ször, hogy egy tanítónak a magas minisztérium által jóváhagyott igazgatói és iskolaszéki jegyzői fizetése beszüntetessék, állítva, hogy ily minőségében seholy (?) sem jár a tanítónak fizetés;

3-ször, hogy a tornatanítónak e czimen járó fizetése szintén beállítassék; (fizetése zérus, akár megajándékozhatja vele a t. képviselő urat);

4-ször, hogy az iskola-tisztogatói általány a tanítóktól elvonassék; (szívesen elengedjük, csak tessék iskolaszolgákat alkalmazni);

5-ször, hogy a „Magyar Bazár” czimű női kézimunka-lap a leányiskolának ne járjon, mert szerinte ez is fölösleges kiadás. (Ugy beszél, ahogy érti.)

Ezek mind igen szép dolgok, csak hogy a furesa indítvány fölött a képviselő testület még nem határozott. S bármennyire kardoskodik is a t. képviselő ur selejtes indítványa mellett, bátran állíthatjuk, hogy azt a képviselő-testület törvénytestülete a tanügy érdekében mellőzni fogja. Mi pedig kérjük a t. képviselő urat, hogy ügybuzgóságát a kedélyek izgatására és a tanügy megrontására felhasználni ne méltóztassék.

Fogadja a tek. szerkesztő ur nagyrabecsülésünk nyilvánítását.

A t.-becsei községi tantestület.

VASUTÜGYEK.

Szabadalmazott osztrák-magyar államvasut-társaság.

Osztrák-magyar vasuti kötelék. — Ezen kötelék III. rész 1. és 2. díjszabási füzetéhez folyó évi június 1-én VI. pótlékok lépnek életbe, melyek módosított díjtételeket tartalmaznak gabona, liszt stb. szállítására egyrészt a szab. osztr.-magyar államvasut-társaság magyar állomásai s Budapest, Kőbánya, Szeged és Temesvár állomások valamennyi pályaudvara és másrészt az osztrák vasutak állomásai között. Ezen pótlékok a részes vasutak útján darabonként 10 kr-ért megszerezhetők.

Osztrák-magyar vasuti kötelék. — Kincstári nyers dohány magyar állomásokról Ausztriába, valamint üres használt dohánygöngyöletnek megfordított irányban való közvetlen szállítására folyó évi június hó 1-től 1892. évi május hó 31-ig való érvényesüléssel kivételes díjszabás lép életbe, mely a részes vasutaknál megszerezhető.

Osztrák-magyar-vorarlbergi, illetve lindai forgalom. — Ezen forgalomban f. é. június 1-ével új kivételes díjszabás lép életbe, mely által az 1889. évi november 1-től fennállott hasonló díjszabás érvényen kívül helyeztetik és pótoltatik.

Amennyiben az új díjszabásban díjemelések fordulnának elő, azok csak július 1-től lesznek érvényesek.

Az új díjszabás a részes vasutaknál megszerezhető.

Az érdekelt vasutigazgatóságok nevében a szab. osztr.-magyar államvasut-társaság igazgatósága.

(Közvetlen menetjegyek kiadása a cseh fürdőhelyekre és vissza.) — A kezdődő fürdőévad alkalmából arra figyelmeztetjük, hogy Budapest államvasut-társaság pályaudvaráról Marchegg—Bécs—Prága illetve Gänserndorf Prágán át való utazásra úgy mint eddig továbbra is közvetlen menet-és térti jegyek kiadatnak, melyek 90 napi érvényesüléssel bírnak és 25 kg. podgyászszabadsúly továbbítására valamint az utazásnak Bécsben, Brünnben és Prágában való megszakitására is jogosítanak.

Ezen jegyek árai a következők:
Budapest (o. m. a. t.-ről) Carlsbadba, Egerbe vagy Franzensbadba és vissza

I. osztály 61-60 frt

II. osztály 44-20 frt.

Marienbadba való utazásra Marchegg—Bécs államvasut vagy éjszakai pályaudvar, Bécs Ferencz József vasut Pilsenen át szinte közvetlen menet-és tértijegyek kiadatnak, melyek 60 napi érvényességgel bírnak és Budapesttől Bécsig 25 kg podgyászszabadsúly igénybe vételére jogosítanak.

Ezen jegyek árai a következők:

I. osztály 57-90 frt.

II. osztály 41-20 frt.

Bécs államvasut vagy éjszakai pályaudvar és Ferencz József p. u. közötti meneti és a podgyász átvételének költségei az utazó által viselendők.

A fent jelölt menetjegyek úgy az osztr.-magyar államvasut pályaudvarán, valamint az e vasut városi menetjegy irodájában kaphatók.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Kp. Kovács László.

Hirdetések.

6756. sz. ki. 1891.

(204-21)

Pályázati hirdetés.

Nagy-Becskerek r. t. város tanácsánál üresedésbe jött városi lovas rendőrőrmesteri állomásnak kinevezés útján leendő betöltése céljából ezennel pályázat hirdettetik.

Ezen állomással évi 360 frt fizetés, évi 200 frtnyi lótarthatási általány, továbbá téli és nyári ruházat, valamint lábbeliek természetbeni való kiszolgáltatásával van egybekötve.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állomásra pályázni óhajtanak, hogy eddigi alkalmaztatásukat, nyelvismeretüket és életkorukat igazoló okmányaikkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám f. évi június hó 4-ig nyújtsák be.

Nagy-Becskerek, 1891 május 21.

Krsztics János, polgármester.

Ügynökök

törvényileg megengedett sorsjegyek részletfizetés mellett eladására alkalunk a

mellett mindenhol felvételnek. Fővárosi váltóüzlet társaság

Adler és Társa
BUDAPEST,
Fürdő- és Dorottya u. sarkán.

(187-63)

337. és 368. A. sz. 1891.

(203-1.1)

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. minister ur ő excellentiája az 1891. április 30-án, illetve május 13-án kelt 14404 és 14405. számú rendeletével szeged - temesvár - szászsebesi állami közút 73-89 - 210 km. szakaszán létesítendő útarok és versecz - pancsovai állami közút 31 - 32 szakaszán újból építendő átereszt munkalatait 1378 frt 80 kr., illetve 1239 forint 69 kr., vagyis összege 2618 frt 49 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1891. évi június 4. napjának 11 órájára a torontál-vármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5 százaléknyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatok a költségvetésben kitett egységárok, illetve a végösszegre vonatkozó bizonyos százalék melletti engedmény vagy felülfizetés kikötésével teendők.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Megjegyeztetik, hogy az egyes vállalatra külön-külön is adható be ajánlat.

Nagy-Becskerek, 1891. évi május 19. én. Torontál-vármegyei m. kir. államépítészeti hivatal.

905. sz. 1891.

(211-1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-becskereki kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a melenczei takarékpénztár részvénytársaságnak végrehajthatónak Doszitanits Toma és Vlaskalits Mihály tarrasi lakosok vhaajtást szenvedő elleni, 300 frt tőkekövetelés és jár. iránti vhaajtási ügyben az árverést a tarrasi 462. és 470. sz. tljkvben foglalt ingatlanokra illetve ebből II. r. vhaajtást szenvedőt megillető jutaléokra elrendelte a tarrasi 182. sz. tlkvi ingatlanok valamint a 304. sz. tljkvben foglaltak árverésen már is eladvák, ezekre az árverés elrendelhető nem volt.

Ennek folytán a n. becskerekéi kir. tszék kerületében levő Tarras községi 462. számú tljkvben A. 1. sor 1821 r. sz. szorgalmi földre 552 □-öl 128 frt és a Tarras községi 470. sz. tljkvben A. I. 1-5 sor, 502-3, 511-3, 611-23, 1247-19, 1341-3. szám alatt tartalék föld felére 261 frt kikiáltási árban 1891. évi június hó 12-én d. e. 10 órakor Tarras községhezánál megtartandó nyilvános árverésen fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alól is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10%-át, vagyis 12 frt 80 kr. és 26 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. tcz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt magyar királyi igazságügyministeri rendelet 8. §-ban jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni, vagy az 1881. évi LX. tcz. 170. §- értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt ezen kir. törvszék tlkönyvi irattárában s Tarras község előljárogánál megtekinthetők.

Kelt a nagybecskereki kir. tszék tlkvi hatóságánál 1891. évi február 8-ik napján. Kiss Sándor, egyes-bíró.

4480. sz. ki. 1891.

(202-2.1)

Pályázati hirdetmény.

Az Ozora községben megüresedett községi jegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással 600 frt évi fizetés, szabad lakás és kert, valamint 6 öl puha tűzifa élvezete van egybekötve.

A magánmunkálatokért szedhető díjak szabályrendeletileg vannak megállapítva.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni kívánják, hogy pályázati kérvényüket f. évi június 5-ig az antalfalvi szolgabírói hivatalhoz küldjék be.

A választás f. évi június 6-án fog Ozora községében megejtetni.

Antalfalva, 1891. május 20

Hegedűs Miklós, főszolgabíró.

672. sz. b. v. 1890.

(209-1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a törökbecsei kir. járás-bíróóság 3503, 3828. polg. 1890. számú végzése által Petrovics Józsa aracsi lakos mint Dada János aracsi lakos engedményese végrehajtó javára Brankovits István és Lyubicza aracsi lakosok ellen 911 forint tőke, ennek 1889. év október hó 11 napjától számított 6 százalékos kamatai s eddig összesen 57 frt 52 kr. perköltség erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság le- és felül foglalt és 1552 frtra becsült kf. butorok, 330 drb. kf. tudományos könyv, kf. gazdasági felszerelvények, lovak, kocsik, sertés, szalma s egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 1406. sz. polg. 1891. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Aracson alperes lakásán leendő eszközzésére 1891. évi június hó 6-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. tcz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. tcz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Török-Becsén, 1891. évi május hó 5-ik napján. Rankovics István, kir. bírósági végrehajtó.

1. sz. b. v. 1891.

(207-1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a török-becsei tekintetes kir. járás-bíróóság 6263. polg. 1890. számú végzése által Popov Józsa aracsi lakos mint végrehajtó javára, Knizsev Mladen aracsi lakos ellen 200 frt tőke, ennek 1889. évi szeptember hó 20-ik napjától számított 6% kamatai s eddig összesen 58 frt 82 kr. perköltség erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 450 frtra becsült 6 db. ló, 2 lóra való szerszám, 5 db. birka, kocsik, egy elvihető kukoricza góré, egy felszerelt pálinka égető kazánból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 50. polg. 1891. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Aracson a községhezánál leendő eszközzésére 1891. évi június hó 1-ső napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. tcz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. tcz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Török-Becsén, 1891. évi április hó 30-ik napján. Rankovits István, kir. bírósági végrehajtó.

4379. sz. tkvi 1891.

(210-1.1)

Árverési hirdetmény.

A nagybecskereki kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Blazsin szül. Csikucz Gyula aracsi lakos végrehajthatónak Putity Krisztiforné szül. Csikucz Marina mellenczei végrehajtást szenvedő elleni 40 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben az árverést elrendelte.

Ennek folytán a n. becskerekéi kir. törvszék kerületében levő Kumán községi 685. számú telekjegyzőkönyvben A. I. 1. sor, (1281.) hr. 654. részletszámu ház és 22 □-öl udvar és kert - így az 1881. LX. tcz. 156. §. d) pontja értelmében a végrehajtáson kívül álló Csikucz Jefta jutaléka is - 80 frt és az u. o. tlkönyvben A. I. 2-5. sor 1722, 1940, 2838, 3386. hr. szám hold urbéri telekből a végrehajtást szenvedőt megillető fél rész 1168 forint kikiáltási árban 1891. évi július hó 31-ik napján délelőtt 10 órakor Kumán községhezánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alól is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 százalékát vagyis 8 forinttal s illetőleg 116 frt 80 krajczárt készpénzben vagy az 1881. LX. törvszék 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyi ministeri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébe letenni vagy az 1881. évi LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt ezen kir. tszék tlkvi irattárában s Kumán községhezánál megtekinthetők.

Kelt N.-Becskereken, a kir. tszék mint tkvi hatóságánál 1891. évi márczius 24. napján. - Kiss Sándor, egyes-bíró.

Árverési hirdetmény.

Schattles Mihály lugosi lakos és érdektársai részére Dada János aracsi lakos ellen mai napon megtartott árverés sikert nem eredményezvén, közhírré tetetik, hogy kf. hordók, butorok, sertések és egy elvihető kukoricza-kotárka 1891. évi június hó 13-án d. u. 2 órakor Aracson alperes lakásán bíróság el fognak adatni.

Kelt Török-Becsén, 1891. április 30-án. Rankovits István, kir. bír. vhajtó. (208-1.1) 817. sz. b. v. 1890. (206-1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött vhajtó az 1881. LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a török-becsei tekintetes kir. bíróság 4321. 1890. polg. számú végzése által Gyuricsin Józsa aracsi lakos és vhajtó javára, Surányi János aracsi lakos ellen 80 frt tőke, ennek 1890. évi szeptember hó 20-ik napjától számított 6 százalékos kamatai s eddig összesen 48 frt 95 kr. perköltség erejéig elrendelt biztosítási vhajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 435 frtra becsült egy Gepli cséplő jörgány, 2 kanca, 1 kocsik, lószerszám, árpa, csöves kukoricza és szénából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 6119-1890. polg. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis az aracsi határban malta szállításán leendő eszközzésére 1891. évi június hó 9-ikének d. u. 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen, az 1881. évi LX. tcz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. tcz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Török-Becsén, 1891. április 30-án. Rankovits István, kir. bír. vhajtó

Torontáli helyi érdekű vasutak részvénytársaság.

Hirdetmény.

A torontáli helyi érdekű vasutak részvénytársaság alapszabályai 12. §-a értelmében 1891. évi május hó 14. én tartott huzás alkalmával a következő elsőbbségi részvények sorsoltattak ki: (199-1.1)

a) Az első kibocsátású elsőbbségi részvények közül a törlesztési terv szerint 75 drb, és pedig: 1002, 1306, 1492, 1637, 1801, 1817, 1825, 1835, 2252, 2270, 2315, 2328, 2411, 2432, 2563, 2572, 3067, 3321, 3398, 3451, 3467, 3651, 3689, 3728, 3744, 3792, 4096, 4135, 4386, 4391, 4497, 4522, 4568, 4569, 4593, 4715, 4899, 4993, 4994, 6111, 6243, 6706, 7098, 7179, 7477, 7701, 7890, 9107, 9572, 9909, 10053, 10091, 10092, 10093, 10104, 10287, 10390, 10423, 10441, 10442, 10641, 10739, 10750, 11085, 11977, 12002, 13691, 13886, 13908, 13935, 13976, 14043, 14064, 14810, 14812. szám.

b) A második kibocsátású elsőbbségi részvények közül a törlesztési terv szerint 2 drb, és pedig: 15131, 15358. szám.

A beváltás július hó 1-től kezdve a társasági pénztárnál fog eszközöltetni.

82. sz. b. v. 1891.

(205-1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a törökbecsei tekintetes kir. járásbíróóság 426. 1891. polg. számu végzése által özv. Kosztovics Eliz aracsi lakos mint vhajtó javára Szimits Pál és Róza aracsi lakosok ellen 1000 frt tőke, ennek 1891. évi január hó 1. napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 72 frt 95 kr. perköltség erejéig elrendelt biztosítási vhajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 1103 frtra becsült kf. butorok és ruhanemüekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1531-91. p. sz. kiküldetést tartalmazó végzése folytán a helyszínén, vagyis Aracson alperesek lakásán leendő eszközlésére 1891. évi június 3. napján d. u. 3 órája határ időül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság ezen árverésen az 1881. LX. tcz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. tcz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Tör.-Becse, 1891. május 11. napján.
Rankovits István, kir. bir. végrehajtó.

2617. sz. hk. 1890.

(200-1.1)

Idézés.

Gyurka Mária ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tag az 1885:XXIV. tcz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítása 18. §-ához képest felhivatik, hogy a Gyurka-féle 457. sz. házközösség megszüntetése és vagyon felosztása ügyben Ozora községhezához 1891. évi július 7. napjának, d. e. 8 órájára kitűzött tárgyalásra vagy személyesen jelenjen meg, vagy pedig a részére Gyurka György ozorai lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőt nézve kellően utasítsa, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Antalfalva, 1891. május 10.

Grofsoreán János, hk. tb. főszolgabíró.

MÁRIACZELLI gyomóreseppék

Készítve BERÁDY C. védjeggyel címzett gyógyszerárban Kremsternben (Morvaország).
Elismert kitűnősebb gyomóreseppék és elevenítő hatású gyógyszer emésztési zavarok esetében. Csak a mellékelt védjeggyel és aláírással ellátott készítmény valódi.
Egy üveg ára 40 kr., nagy üveg (készszeres) 70 k.
Az alkotó részek nyilvánosságra vannak hozva.
Gyógyszerárak: 10-24-19) (10-24-19)

HIRDETÉSEK

e lap kiadóhivatalában
Hunyady-utca 10. sz. alatt
felvételnek.

A külföldi — főleg a hazánkban annyira elterjedt csehországi — ásványvizek helyett pártoljuk a jobb és olcsóbb hazai vizeket! (175-3.3)

A ki egészséget szereti

mohai „STEFÁNIA” vizet igyék.

Semmilyen más savanyúvíz ezzel nem mérkőzhetik.

Borral vegyítve élénken pezsgő, igen üdítő ital.

A t. közönség hazafias pártfogását kéri kiváló tisztelettel

a mohai „Stefánia“-forrás igazgatósága.

Főraktár N.-Becsikereken: PRANDELL RUDOLF-nál.

A nagy-szebeni földhitelintézet ad jelzálogkölcsonöket

ház- és földtulajdonosoknak úgy a városban mint a vidéken levő ingatlanokra, ezeknek megbecsült értékük fele részéig és 100 zal osztható összegekben és pedig:

1. Az intézet által felmondhatlan kölcsönöket törlesztésre, melyek a kamatokon és bezárólag a jutalékon kívül még azon töketörlesztést is magában foglalják, melyek a kölcsön tartamidejének megfelelnek:

a) 2000 frtnyi legesekeleyebb összegekben 5 $\frac{1}{10}$ %-ra bezárólag a jutalékkal, 76 félévi 3 frt 25 krnyi részlettörlesztés mellett vagy a jelzálog minősége szerint;
b) 1000 frtnyi legesekeleyebb összegekben 6 $\frac{1}{10}$ %-ra bezárólag a jutalékkal, 61 félévi 3 frt 75 krnyi részlettörlesztés mellett minden 100 frt kölcsönért.

2. Felmondható kölcsönöket 300 frttól egész 1900 frtig 6 $\frac{1}{10}$ %-ra, kamat és jutalékkal együtt, 35 félévi 4 frt 75 krnyi részlettörlesztés mellett minden 100 frt kölcsönért.

A kölcsönök készpénzben fizettetnek ki, és a kölcsönvevőnek szabadságában áll, tartozását a meghatározott törlesztési idő előtt vagy egészben vagy részben visszafizethetni.

A kölcsönök közvetítését

Kadelsburger L.

I. nagy-becsikereki váltó- és bizományi üzlete

Nagy-Becsikereken vállalja el.

(6-30.13)

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák:

VI. külső Váci-ut 1696-99.

(10-24.12)

Városi iroda és raktár:

VI. Podmaniczky-utca 14.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű

gőz- és járganycseplő-készületeit és számos első díjakkal kitüntetett

szab. SCHLICK-féle 2- és 3-vasu ekéit

és szab. mélyítő-ekéit. eredeti SCHLICK

és VIDATS-féle egyvasu ekéit, — talaj-

mivelő eszközeit, boronáit és rögtörő

hengereit, valamint

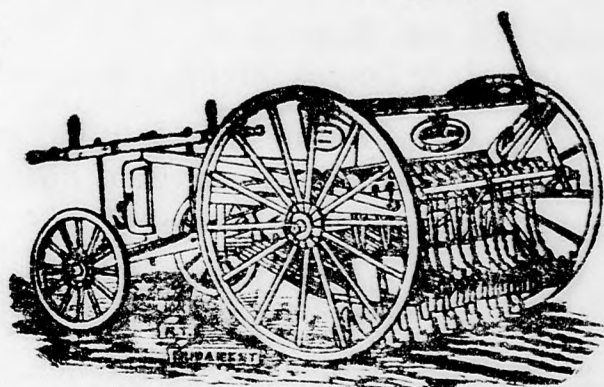
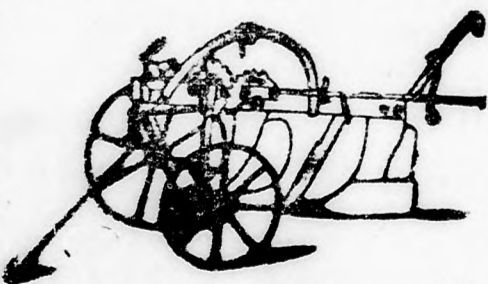
Schlick-féle szab. „Haladás” sorbavetőgépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (BAKER és VIDATS-rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsolók és darálók, szab. Jókay-féle „Hungária” darálógépek erőhajtásra, őrlőmalmok és olajmalomberendezések, eredeti amerikai kéveköto és marokrakó aratógépek és fűkaszálógépek, szállítható mezői vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek.

Legjutányosabb árak.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

3221. sz. hk. 1890

(201-1.1)

Idézés.

Adamov Jovanka ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tag az 1885:XXIV. tezik végrehajtása tárgyában kiadott utasítása 18. §-ához képest felhivatik, hogy az Adamov-féle házközösség megszüntetése és vagyonfelosztása ügyben Baránda község-házához 1891. évi június 26. napjának, d. e. 8 órájára kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjen meg, vagy pedig a részére Dobrics Lyuba, baráncái lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőre nézve kellően utasítsa, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Antalfalva, 1891 május 13.

Grofsoreán János, hk. tb. főszolgabíró.

Bikszádi

égyéves konyhasós savanyúvíz.
Kitűnő hatású gyomor-, bél- és egyéb hurutoknál. (190-5.3)
Borral vegyítve kellemes üdítőital.

Főraktár:

Glósz Béla borkereskedőnél, Budapest, V., mérleg utca 5.
Kapható Nagy-Becskereken: Ro'sa Béla úrnál.

Csak rövid ideig látható a buzatéren Nagy-Becskereken.

WERIN

nagy történelmi mechanikai
MUZEUMA.

Életnagyságu és mozgó viaszalakok,
melyek hasonlatosságuk, csodálatraméltó jelmezük és csodálatos mechanikájuk által méltó feltűnést keltenek.

AZ ALAKOK MŰSORA:

RUDOLF trónörökös a ravatalon. Vecsera bárónő, a kétszer díjkorozott bécsi szépség. XIII. Leo pápa ő szentsége teljes egyházi díszben, áldóan. Hofehérke a hét törpével és a herceggel. II. Sándor, orosz czár a halálos ágyon. Almée, az egyiptomi csodaleány. Koch Róbert, a híres tanár Berlinből. Fatima, híres keleti szépség. Amor és Vénus, mythologiai remekmű. 5 alvó Amorette a schwantháli muzeumból Münchenben. — Egész sorozata a népfajoknak a világ minden részéből és számos egyéb hirneves személyiségeknek.

Külön szakaszban: Meluzina, a habok tündere fele hal fele nő ábrázol. Ezen szabadalmazott remek mozgó alak eddig még Magyarországon nem volt látható.

Ezeken kívül egy párisi nevetőterem, melyben minden látogató nevetni kénytelen. Kiállításom minden család által minden megütkezés nélkül megtekinthető.

Beléptidj 15 kr. Naponkint nyitva reggel 8 órától este 10-ig fényes kivilágítás mellett.

Miután ezen nagy muzeum Európa legnagyobb városaiban a legnagyobb köztetésben részesült, számos látogatást kér

mély tisztelettel

WERIN R.,
muzeum tulajdonos.

(198 3.2)

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagy-Becskereken.

A felséges királyi család kedvenc asztali itala.

KRONDORFI SAVANYUVIZ

a t. közönség figyelmébe ajánlatik mint a létező legkitűnőbb savanyúvíz,
Kitűnő borvíz.

Nagyhatású gyógyital a lélegzési, emésztési és vizező szervek hurutos bántalmainál, általában mindazon esetekben, melyeknél orvosi rendellet szerint savanyúvíz használandó.

Főraktár Nagy-Becskereken: Schmitzler Lipót úrnál.

Magyarországi főraktár: Bauer Lajos és Testvére, Budapest, V., Arany-János-utca 9. sz. (166-8.6)

Kapható minden fűszerüzletben és vendéglőben.

17513 43258 es. és kir. szab.-szám.

(173-5.4)

Nedves falak és falazások kiszáritása
Hüttl vízhatlan védelemével.

Kizárólagos gyártása

POSNANSKY és STRELITZ

chemikai halzsirkéskészítmények, tetőfedő-, facement- és asphalt-gyára által.

Központ: BÉCS, I., Maximilianstrasse II. sz.

A Hüttl-féle védelem, mely a magas A magas es. és kir. birodalmi hadügy- cs. és kir. birodalmi hadügyministerium ministerium a Hüttl-féle vízhatlan védelem-rendelete folytán számos építkezéseknél meze tárgyában hozzánk a következő használatot: mint legmegbízhatóbb és iratot intézte:

leghatósabb szer igazolta be magát úgy Csász. és kir. birodalmi hadügy- 671. szám. ministerium. 8. osztály.

A Hüttl-féle vízhatlan védelem a viz-től nem folyásoltatik be; nem rothad a földben, és sem hideg, sem forróságtól nem kap repedéseket.

A Hüttl-féle vízhatlan védelemmel épült helyiségek elkészülésükkor azonnal használhatók.

Terjedelmes használati utasítással szolgálunk, mely szerint minden kőműves minden további utbaigazítás nélkül az illető munkálatokat előveheti.

Bécs, 1891 febr. 18. Hermann J., vezérőrnagy.

Tavaszi gyógyítás

Nyári gyógyítás

Őszi gyógyítás

Téli gyógyítás.

Legjobb bedörzsölő szer

köszvény csúsz

és minden meghűlési

betegségek ellen.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi

ha minden dobozon a gyár-jegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, gyomorfégés, nyálk, székrekedés, májbeteg, vértelenség, aranyér és a legkülönfélébb női betegségek. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárjaiban. MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két doboznál kevesebb nem küldetik. (8-48.1-)

Éltetés MOLL A. urnak Bécsben. Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg”-et mondom érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik. Tisztelettel Steinko P. J., lelkész Honnetschlagban.

MOLL FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

Csak akkor valódi

ha minden üveg MOLL A. védjegyét és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használati közzvény, csúsz, sebnél, daganatok, gyaladásoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen rosszul lét, hányás, kolika és hasmenés. — Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárjaiban és anyagkereskedéseiben. — MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Éltetés MOLL A. gyógyszerész urnak Bécsben. Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál. Mély tisztelettel Hornof, lelkész Micholupban.

Nagy-Becskereken kapható Kellner József, Kovács Sándor és Moczkovcsák Dezső gyógyszer. uraknál.